مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

محب‌الله زغم

۲۰۲۴/۰۱/۰۷

ماشومانو ته د دوبي خطرونه

لومړی برخه

په يوه اوړی له دوو ملګرو او کورنيو سره د کاپيسا جمال اغه ته تللي وو. هوري مو د يوه ملګري کور او ښکلي باغچه وه. مېرمني او ماشومان د باغچې په يوه ځنډه کي د شفتالو او بادامو تر ونو لاندي چوتره کي کښاستل او نارينه د باغچې په بل سر کي. ښځي په خپل مجلس لګيا وي او مور پخوانی خوږي خاطري تېرولي چې د آسيي بوغاري راپورته شوي، پلار يي په منډو وررروان شو او ورپسي کوربه هم منډه واخيسته. زمور ګمان دا و چې غومبسو به چيچلي وي؛ خو خبره بله وه. دري کلن مصطفی اوبو ته لويدلی و. په باغچه کي د ماشومانو لپاره وړوکی کانکريټي حوض و چې له يوي خوا د لښتي اوبه ورته راتلي او له بلي خوا يي لښتی وته. د مصطفی د پلار رنګ تبښتېدلی و، زوی يي ساه نه شو ايستلای. کوربه ماشوم له لينګيو پورته کړ او سر په ځېرې يي په هوا کي ونيو، په ځټ يي په ځاپېرو وواهه، شېبه وروسته لکه ماشوم چې نوی وزېږي، د مصطفی د ژړا غږ پورته شو. د خدای فضل و، هغه له مرګه بچ شو. ځو مياشتي وروسته بيا کوربه راته تيلفون وکړ چې د حوض چارچاپېره يي کټاره نيولي ده او نور د ماشومانو د لويدو خطر ختم کړی دی.

ها بله ورځ د ماشومانو له يوه سايټ څخه راته اي مېل راغلی و چې موضوع يي ماشومانو ته د دوبي خطرونه وو. په دي خطرونو کي په اوبو کي ډوبېدل خورا عمده او لوی خطر ياد شوی چې په امريکا کي د پېښو په وجه د ماشومانو د مړينې دويم لوی سبب دی. ماشوم په شېبه کي ډوبېدای او له منځه تلای شي؛ نو مينديِ پلرونه بايد يوه شېبه هم بې غوري ونه کړي. جالبه خو لا دا ده چې د يوه اينچ (د ګوتې د يوه بند په اندازه) اوبه کافي دي چې ماشوم ووژني. د اوړي له ګرمۍ سره د مقابلي لپاره لامبو بهترين شی دی او هر څوک ورته هوسېږي؛ خو په دي شرط چې ماشومان مو سم وڅارو.

زمور خلک په اکثرو سېمو کي په روانو اوبو کي لامبي او کله کله واړه ماشومان هم ورسره بيايي. د روانو اوبو خطر تر حوضونو او ډندونو په دي زيات دی چې د اوبو تل سړي ته نه معلومېږي، يو ځای کي اوبه د سړي تر ټټر پورې وي خو چې محضي بل ګام واخلي، اوبه يي تر سر واوړي. د اوبو چټک بهير بل خطر دی چې سړی ځان ځني نه شي ساتلای. ګرداب د روانو اوبو درېيم لوی خطر دی چې يو ناڅاپه سړی په اوبو کي غوپه کړي او بيا لږ کسان ژوندی ځني راوتلای شي.

د ډوبېدو د خطر د کمولو لپاره بايد دغه ټکي په پام کي ونيسو:

- که په کور يا باغچه کي مو حوض يا د اوبو ډندونه وي، چارچاپېره يي لوړه کټاره ونيسي او غوره خو لا دا ده چې سيمي جالی ورپوري ونيسئ او په شاوخوا کي يي داسي شيان مه پرېږدئ چې ماشومان ورباندي وخېږي او له کټاري واوړي لکه چوکی، مېز، او نور.
- که ماشومان درسره لامبو ته بيايئ، يوه شېبه به يي هم له نظره لرې نه پرېږدئ، هر وخت به مو سترګي ورپوري ښخي وي؛ ځکه ماشوم په يوه شېبه کي هم ډوبېدای شي.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

- ځينې خلک وايي ځه ماشوم ته مې د موټر يا موټرسيکل ټيوب ورکړی دی، نه به ډوبيږي؛ خو په دې شيانو باور نه دی په کار. يوازې د ژغورنې معيارې واسکټونه تر يوه بريده سړی له ډوبيدو څخه ساتلی شي.

- کله چې لامبو وهلو ته ځئ، د ډوبيدونکي کس د ژغورولو لپاره ځينې وسايل درسره يوسئ لکه ډانګ او يا اوږده لکړه چې يو سر يې د امسا غوندې کوږ وي او د لاس د ټينګولو لپاره مناسب وي.

- که څوک ډوبيږي، لومړنی مرستې ورسره وکړئ: دغه کس که ماشوم وي په هوا کې يې سر په څېړی ځوړند ونيسئ او کرار کرار يې څټ وډبوئ چې له سږو څخه يې اوبه بهرته راووځي. که سړی ستر وي، پر يوې لويې ډبرې يا د حوض په ژی يې داسې پر مخې پرېباسئ چې سر يې کښته وي بيا مو لاسونه د هغه پر نس کړی کړئ او زور ورباندې وکړئ چې له سږو يې اوبه راووځي. تر دې کار وروسته وګورئ چې ساه باسي که نه، د پوزې مخې ته يې هينداره ونيسئ که ساه وباسي، پر هينداري خوله لګيږي. همدارنګه سينې ته يې ځير شئ چې کښته پورته کيږي که نه. که يې ساه درېدلې وه، ستوني ستغ يې څملوئ، سر يې څومره چې کيږي، شا ته قات کړئ، بيا يې پوزه د يوه لاس په ګوتو بنده کړئ او خوله يې خلاصه ونيسئ. بيا پخپله لويه ساه واخلئ، خوله مو د ناروغ پر خولې کيږدئ او ساه مو د ده په خوله کې ورپو کړئ. دا کار بايد په دقيقه کې 15-20 ځله تکرار کړئ. په عين وخت کې د ناروغ نبض وګورئ چې غورځې که نه، مناسب ځای يې د غاړې شاه رګ دی. که يې نبض نه درلود، مانا يې دا ده چې زړه يې درېدلی دی. په دې حالت کې به له مصنوعي تنفس سره يو ځای د زړه چاره هم وکړئ. د يوه لاس ورغوی مو د ناروغ د ټټر په منځنۍ برخه کې هوار کيږدئ او د بل لاس ورغوی د لومړي لاس له پاسه. لاسونه به له ځنګله نه قاتوئ او د ناروغ ټټر به په زور سره کښته خوا کېکاړئ. داسې چې سينه يې يو يا دوه اينچه کښته لاړه شي، بيا يې خوشې کړئ. دا کار به په دقيقه کې شپېته ځله تکراروئ. که ناروغ ماشوم وي، دا کار په يوه لاس وکړئ او ډېر زور ورباندې مه کوئ چې پښتې يې ماتې نه شي. دا کار به تر هغې پورې کوئ چې ډاکټر ته ورسېږئ.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ